

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану освітньо-наукової програми підготовки
доктора філософії та роботи над дисертацією
Васянович Євгенії Андріївни
**«Асоціативні поля концептів ВІЙНА і МИР в лінгвокультурній свідомості
студентів-гуманітаріїв»**
з галузі знань 03 «Гуманітарні науки»
за спеціальністю 035 – «Філологія»

Євгенія Андріївна Васянович у 2017 році закінчила філологічний факультет з відзнакою та в 2018 вступила на освітньо-наукову програму підготовки доктора філософії на кафедру української мови. За період навчання Євгенія Андріївна Васянович повністю та у визначені терміни виконала всі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Євгенія Андріївна успішно реалізувала всі завдання індивідуального навчального плану, включаючи освітню складову, асистентську педагогічну практику та індивідуальний план наукової роботи.

Індивідуальний план наукової роботи Євгенії Андріївни Васянович передбачав кілька послідовних етапів виконання науково-дослідницької роботи, підготовку та написання дисертаційного дослідження на тему «Асоціативні поля концептів ВІЙНА і МИР у лінгвокультурній свідомості студентів-гуманітаріїв». Про хід і результати виконання індивідуального плану здобувачка регулярно звітувала на засіданнях кафедри української мови. Як науковий керівник, я щороку здійснювала позитивну атестацію здобувачки відповідно до встановленого порядку. Звіти було заслухано, схвалено та затверджено у визначені терміни. Поршень індивідуального плану наукової роботи не зафіксовано.

Євгенія Андріївна Васянович у визначені терміни підготувала дисертаційне дослідження на тему «Асоціативні поля концептів ВІЙНА і МИР у лінгвокультурній свідомості студентів-гуманітаріїв». Дисертація присвячена

актуальній проблематиці сучасної лінгвістики та спрямована на вивчення особливостей концептуалізації базових аксіологічних концептів у мовній свідомості студентської молоді. Постановка теми зумовлена необхідністю комплексного аналізу асоціативних полів концептів ВІЙНА і МИР, що дає змогу виявити системні зв'язки між мовною свідомістю, соціокультурним досвідом та асоціативними реакціями респондентів. Отримані результати поглиблюють уявлення про специфіку мовної картини світу українського студентства та окреслюють перспективи подальших досліджень у галузі психолінгвістики й лінгвокультурології.

Євгенія Андріївна Васянович чітко визначила об'єкт, предмет і основні завдання дослідження. Аналіз проблематики та джерельної бази засвідчує належний рівень наукової опрацьованості теми. У дисертації використано різноманітні за характером джерела та опрацьовано значний масив наукової літератури.

Структура дисертації є логічною та відповідає поставленим завданням. Результати, які були отримані дисертанткою в ході дослідження, є самостійними та науково обґрунтованими.

Наукова новизна дисертації Євгенії Васянович визначається та підтверджується низкою наукових результатів:

- здійснено системний опис і комплексний аналіз асоціативних полів концептів ВІЙНА і МИР в мовній свідомості українського студентства, що дало змогу змодельовати їхню багаторівневу структуру (ядерну, приядерну, напівпериферійну та периферійну зони) та виявити специфіку змістового наповнення кожного структурного рівня;
- концепти ВІЙНА і МИР розглянуто як ядро розгалуженої концептуальної опозиції, сформованої на основі значної кількості взаємопов'язаних слів-стимулів, що дозволило простежити семантичні розширення базових концептів і встановити системні зв'язки між асоціативними полями;
- на матеріалі масштабного асоціативного експерименту здійснено цілісну реконструкцію єдиного концептуального простору, пов'язаного з опозицією

МИР – ВІЙНА, а також зафіксовано особливості асоціативної репрезентації цих концептів у мовній свідомості української молоді в умовах тривалої гібридної війни російської федерації проти України (експеримент 2021 року), що дало змогу виявити співвідношення стабільних і варіативних компонентів концептуалізації;

- поглиблено розуміння структурної організації асоціативних полів концептів ВІЙНА і МИР, зокрема ролі ядерних і периферійних компонентів, зумовлених індивідуальним і соціокультурним досвідом мовців, а також можливостей асоціативного експерименту як інструмента фіксації стану мовної свідомості в умовах соціальної нестабільності;
- отримали подальший розвиток асоціативні дослідження концептів у напрямі поєднання структурного аналізу асоціативних полів із детальним семантичним аналізом асоціативних реакцій та підходи до вивчення мовної свідомості через аналіз комплексу взаємопов'язаних асоціативних полів.

Євгенія Васянович формулює обґрунтовані висновки, що логічно випливають із проведеного дослідження та узагальнюють отримані результати. Достовірність цих висновків забезпечується коректним застосуванням сучасних методів наукового аналізу. Усі результати дисертаційного дослідження отримано здобувачкою особисто.

У процесі навчання Євгенія Васянович сформувала комплекс компетентностей, необхідних для здійснення науково-дослідницької діяльності, зокрема здатність до самостійної постановки наукових завдань і їх розв'язання, вміння аналізувати та застосовувати сучасні теоретичні підходи в гуманітаристиці, а також навички підготовки й реалізації науково-дослідних проєктів.

Основні результати дисертаційного дослідження Євгенії Васянович пройшли належну апробацію та отримали оприлюднення у наукових публікаціях і доповідях на конференціях. За темою дисертації опубліковано 8 наукових статей, з них 7 — у фахових наукових виданнях України та 1 — в іноземному науковому журналі, а також 5 публікацій апробаційного характеру у матеріалах наукових конференцій міжнародного рівня. Загалом наукові результати дисертації відображено у 13

публікаціях, що підтверджує системність і послідовність науково-дослідницької роботи здобувачки.

Загальний висновок: Євгенія Андріївна Васянович повністю та успішно виконала всі складові загального плану освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії.

Зміст, структура, оформлення дисертації, кількість публікацій відповідають вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21.03.2022 № 502 від 19.05.2023 № 507 від 03.05.2024), Наказу Міністерства науки і освіти України №40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», а її авторка, Євгенія Андріївна Васянович, за умови успішного захисту дисертації заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 «Філологія».

Науковий керівник:

Кандидат філологічних наук,

завідувач кафедри загального та

прикладного мовознавства

Харківського національного

університету імені В. Н. Каразіна



Н. М. Дубовик